

FEDEA eta EKINTZA

Ingalaterrako Eliza eta Gobernuak

York hirian bildu den Eliza Anglikanoaren Sinoduak erabaki duenez, hemendik aurrera apezpikuen izendapena Elizak berak egingo du, eta ez, orain artean bezala, Ingalaterrako Erreginak. Deliberamendu hau boto baten aldearekin bakarrik hartu dute, Yorken bildu diren apezpikuek: 271 alde, 270 kontra.

Onhartua izan den proposamen hori Norman Anderson profesoreak aurkeztu zuen, eta Ramsey Canterburyko artzapezpikuaren txaloekin proposatu ere. Erabaki honekin tradizio zahar bat hausten da, XVI. mendetik Eliza Anglikanoa Erregeren menpekotzat aitortu baita. Oraingo erabaki horrek, Koroari mendez mende aitortu zaion eskubidea ukatzen dio. Baina, bozketatik* ikus daitekeenez, ez da hori burrukarik gabe deliberatu. Parlamentuko Ganbara Garaian hainbat apezpiku dituen Elizak, ez du nahi izendapenatarako Gobernuaren babesik. Eta horra, onhartutako jokabide berriaren beste alde bat: Eliza Anglikanoak, zuzenean eta Gobernuaren eskuharrenik* gabe eramango ote ditu bere gizonak Ganbara Garaira? Elizatik bertatik, libertate osoan egingo ote du politika Ingalaterran?

Ez dirudi, hala ere, «establishment»aren aurkako burruka sustraizkorik* sortuko denik hor. Eliza Anglikanoaren teologo eta elizgizonak aski* zentzuzkoak eta kontserbakorrak dira. Hain zuzen, aipatutako erabaki hori hartu duen Sinodua bera, gogor eta kontra ekin* zaio Kontseilu Ekumenikoaren jokabideari, erakunde* honek Askapen Mugimenduak laguntzen omen baititu eta, bide batez, arrazismoa pizten. Kontseiluaren zat pentsatua zegoen 17.000 liberatako* laguntza, 1.000 liberatar mugatu du Sinoduak.

Baina Kontseilu Ekumenikoak izan ditu bere defendatzaile suharrak* ere: Oliver Tomkins Bristoleko apezpikua eta Howse artzadiakonua. Ondoko urteek esango dute nondik nora doan Eliza Anglikanoa.

Elizen Kontseilu Ekumenikoaren politika

Kristatu Eliza guztien erakunde izan nahi duen Kontseilu Ekumenikoak Berlinen bildu du bere Batzorde* Nagusia. Bi izan dira bilkura* honetako eztabaida gaiak: erakundearen politizazioa eta ekumenismoaren gelditzea. Arazo hauen inguruan ihardun dute 90 naziotako eta 267 Elizatako ordezkarien elkar hizketek.

Jakina denez, Kontseilu Ekumenikoak laguntza handia eskaintzen die bereziki Afrikako Askapen* Mugimenduei, eta berezikiago Portuges Afrikan, Hego Afrikan eta Hego-mendebaldekoan* arrazismo zuriaren kontra burrukatzen diren mugimenduei. Kontseiluak eman duen dirua, alemaniar ordezkarien ustez, ez da beti laguntza gizatiar* batarako erabili, eta bai sarritan gerlarako eta odol isurketa-rako. Jokabide horren kontra jaiki da Alemaniako Luter-tar* Eliza, bide batez Ekialdeko* Estatu komunistetan agertzen den minorien zapalkuntza salatuz, Kontseiluak nolabait ere moztu nahi baitie laguntza mugimendu nazionalistei.

Biltzarrea bukatu denean, orain arte bezalaxe jarraitzea onhartu da, hau da, datorren urterartekoa zèn programa bera luzatzea (119 boz* erabakiaren alde, bat bakarra kontra). Hegoaldeko Koreari eta Filipinei dei bat egin zaie, giza eskubideen kontra atxiloturik* dituztenak aska ditzaten. Palestinarrentzat ordezkaritza* bat eskatzen da Ginebrako Konferentziarako. Vietnamgo berreraikuntzarako* laguntzari jarraitu egingo zaio. Hirugarren

Mundua laguntzeko banku bat sortzen da, lurralde haietako laborantzari, artesautzari* eta etxegintzari erreditu txikiko prestamenak eskaintzeko.

Philip Potter elizartzaina
Elizen Kontseilu Ekumenikoaren idazkari nagusia

Lourenço Marques-eko artzapezpikuaren dimisioa

Aita Sainduak onhartu egin du Lourenço Marqueseko artzapezpikuaren dimisioa. Orain hiru hilabete, Custódio Alvim Pereirak **Die Welt** Alemaniako astekariari deklarazio nabarmen batzuk egin zizkion, espainol misiolariak zabaldu zituztèn albisteak ezeztatu nahirik. Misiolariok Londreseko **Times** egunkariari salatu zizkieten portugez har-madaren* basakeriak. Orain, basakeria haik* egiazkoak zirela agertu denez gero, artzapezpikuak bere kargua uztea deliberatu du, edo delibera erazi diote.

Bi apezpiku Chinatik deituak

Urriaren lehenaren inguruan Chinako Herritar Errepublikaren zilarrezko eztaien ospakuntzara deituak izan dira bi apezpiku katoliko. Cuernavacako Méndez Arceo eta Recife Helder Cámara dira apezpiku horik.* Bi deiok, uste denez, ez dute aldatuko Elizaren eta Chinako Herri Errepublikaren arteko harremanik, bi apezpiku hauei xuzenean eta pertsonalki egin baitzaie deia. Agi* denez, Maok Hirugarren Munduarekin daraman politikarekin lotu bear da inbitazio au, apezpiku biok baitira Latin Amerikako arazoan adierazle bizkorrenak. Hala ere, esplikagarri izan arren, nahiko harrigarri gertatu da, orain arteko ohi-turetarik hain urrun izanki.

Helder Cámara, berriro ere, Nobelgaitzat proposatua izan da, nahiz eta Italiako **Giovanni per la Famiglia** mugimendu kontserbakorrak berau eta beste 300 bat elizgizon «minoria burugabe» batean sartu.

Joanes GOIA

die, **deutse**
dio, **deutso**
diote, **deutsoe**
ditzaten, **daiezan**

zaie, **jake**
zaio, **jako**
zizkion, **eutsozan**
zizkioten, **eutsoezan**